

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ ТА ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ
ОБЛКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

МІЖНАРОДНІ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВІ ТА ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ:

Методичні рекомендації

для виконання контрольної роботи

здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

заочної форми здобуття вищої освіти

МИКОЛАЇВ

2023

УДК 339.72

М58

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 18.12.2023 р., протокол №6.

Укладач:

А. В. Бурковська – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту Миколаївського національного аграрного університету

Рецензенти:

М. В. Дубініна - д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;

Д. В. Калнауз – керівник відділення Миколаївське РУ АТ КБ «ПриватБанк».

© Миколаївський національний аграрний університет, 2023

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тематичний план дисципліни для здобувачів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».....	6
Рекомендації щодо виконання контрольної роботи.....	7
Приклад оформлення практичних завдань.....	8
Вимоги до оформлення контрольної роботи.....	9
Варіанти контрольної роботи	10
Номери теоретичних і практичних завдань за обраним варіантом..	11
Теоретичні питання.....	12
Практичні завдання.....	21
Питання для підсумкового контролю знань (екзамен).....	29
Список рекомендованої літератури.....	32

ВСТУП

Розвиток ринкової економіки створює широкі можливості для здійснення міжнародної діяльності підприємствами всіх форм власності. У цих умовах більшість підприємств безпосередньо вступають у відносини із іноземними партнерами, здійснюють міжнародні розрахунки. Мета дисципліни - формування у здобувачів вищої освіти свідомої причетності до поглиблення інтеграції України в світове співтовариство через уміння здійснювати кредитно-розрахункові та валютні операції.

Завдання вивчення курсу: засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та набуття практичних навичок виконання кредитно-розрахункових та валютних операцій, що здійснюються при обслуговуванні зовнішньоекономічної діяльності експортерів та імпортерів.

Завданням магістра з фінансів, банківської справи та страхування є здійснення правильного вибору між існуючими формами валютних розрахунків з метою отримання коштів за найменшою ціною або отримання найбільш високого доходу від їх продажу за мінімізації валютного ризику.

Контрольна робота студентів повинна бути направлена на поглиблене вивчення Законів України, інструкцій, додаткової літератури, що впливатиме на розширення їх економічного кругозору.

Метою виконання контрольної роботи є закріплення вивченого теоретичного матеріалу з тем курсу, а саме:

1. Валютний курс у системі міжнародних кредитно - розрахункових та валютних операцій;
2. Конвертованість валют;
3. Платіжний баланс країни;
4. Еволюція розвитку валютних систем;
5. Валютні операції «спот»;
6. Форвардні валютні операції;
7. Валютні операції «своп»;
8. Операції - валютні опціони та валютні ф'ючерси;
9. Фінансування та кредитування експортно-імпортних операцій;
10. Система валютних рахунків;
11. Сутність та технологія здійснення міжнародних розрахунків;
12. Страхування валютного ризику.

Під час написання контрольної роботи здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати своє вміння застосовувати отримані теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»**

Характеристика курсу			Найменування тем	Розподіл освітнього часу		
Назва дисципліни	Обсяг, кредит	Сума балів		ЛК	ПЗ	СР
Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції	3,0	36-60	Валютний курс у системі МКРВО	1	1	5
			Конвертованість валют	1	1	5
			Платіжний баланс країни	1	1	5
			Еволюція розвитку валютних систем	1	1	5
			Валютні операції «спот»	1	1	6
			Форвардні валютні операції	1	1	6
			Валютні операції «своп»	1	1	6
			Операції - валютні опціони та валютні ф'ючерси	1	1	6
			Фінансування та кредитування експортно-імпортних операцій	0,5	0,5	6
			Система валютних рахунків	0,5	0,5	6
			Сутність та технологія здійснення міжнародних розрахунків	0,5	0,5	7
			Страховання валютного ризику	0,5	0,5	7
			Всього 90 год. (100%)			10

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

При підготовці контрольної роботи здобувачу вищої освіти необхідно опрацювати рекомендовані літературні джерела (починаючи із законодавчої та нормативної бази), які стосуються питань, поставлених в завданні відповідного варіанта контрольної роботи.

Потім необхідно детально вивчити матеріал за даною темою, викладений у рекомендованих підручниках, навчальних посібниках і додатковій літературі, в тому числі періодичній, зібрати фактичний матеріал, якщо цього вимагає зміст, глибоко з'ясувати питання і тільки після цього приступити до виконання контрольної роботи.

При вирішенні задач необхідно дотримуватись наступного

порядку :

- оволодіти основним змістом теми, використовуючи рекомендовану літературу та конспект відповідної теми лекції;
- ознайомитись з умовами завдання, продумати методику вирішення задачі;
- виконати рішення, дотримуючись його логічної послідовності та пояснюючи хід виконання розрахунків;
- проаналізувати отримані результати, сформулювати висновки, що пояснюють їх економічний зміст.

Розглянемо на прикладі, як необхідно оформлювати розв'язання практичних завдань.

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

ЗАДАЧА

Розрахувати курс для тримісячного форвардного контракту, якщо на 1 травня на ринку котирується такий валютний курс:

$$\text{GBP/USD} = 1,4745$$

та такі процентні ставки: GBP 3m — 6,5% ; USD 3m - 5,8%

РОЗВ'ЯЗОК :

Валютою котирування в даній задачі є долар США, а базою котирування — фунт стерлінгів. Процентна ставка за долларом США нижча за процентну ставку за фунтом стерлінгів, тому долар США буде котируватися не з премією, а з дисконтом.

Розрахуємо дисконт:

$$\begin{aligned} \text{Dis} &= 1,4745 \times (5,8 - 6,5) \times 92 / (365 \times 100 + 6,5 \times 92) = \\ &= - 94,9578 / 37098 = - 0,0026 \end{aligned}$$

Форвардний курс розраховується зі спотового курсу з урахуванням дисконту. Розрахуємо форвардний курс.

$$\text{Fwd} = 1,4745 - 0,0026 = 1,4719$$

ВІДПОВІДЬ:

$$\text{GBP/USD 3m FWD } 1,4719$$

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Загальними вимогами до контрольної роботи є: логіка, послідовність, конкретність викладення матеріалу, використання сучасних діючих законодавчих і нормативних актів України.

Викладення матеріалу повинно бути державною мовою.

Контрольна робота виконується здобувачем вищої освіти особисто. Обсяг роботи має бути не меншим 10 сторінок тексту. Сторінки контрольної роботи слід пронумерувати, залишити поле для зауважень рецензента.

На титульному аркуші контрольної роботи (у правому верхньому куті) зазначається шифр (номер залікової книжки здобувача вищої освіти).

На першій сторінці вказуються номери обраного варіанту та теоретичних і практичних завдань (у відповідності до методичних рекомендацій).

Задача вважається вирішеною лише за умов наявності її повного розв'язку, пояснень, одиниць виміру та висновків.

У кінці контрольної роботи наводиться перелік використаних літературних джерел відповідно до державного бібліографічного стандарту з обов'язковими наведеннями назв праць.

Після списку використаних літературних джерел здобувач вищої освіти вказує дату виконання роботи і ставить особистий підпис.

Робота має бути направлена до університету за 10 днів до початку екзаменаційної сесії.

Перевіряючи контрольну роботу, викладач оцінює її за змістом та якістю виконання і ставить помітку допуску до захисту. При незадовільному виконанні контрольна робота повертається на доопрацювання і, відповідно до зауважень рецензента, здійснюються доповнення, виправлення або робота виконується повторно за новим варіантом.

Захист роботи відбувається в усній формі (співбесіда викладача із здобувачем вищої освіти).

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Остання цифра залікової книжки											
Передостання цифра залікової книжки	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	
	1	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
	2	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>	<i>17</i>	<i>18</i>	<i>19</i>	<i>20</i>
	3	<i>21</i>	<i>22</i>	<i>23</i>	<i>24</i>	<i>25</i>	<i>26</i>	<i>27</i>	<i>28</i>	<i>29</i>	<i>30</i>
	4	<i>29</i>	<i>28</i>	<i>27</i>	<i>26</i>	<i>24</i>	<i>25</i>	<i>23</i>	<i>22</i>	<i>21</i>	<i>20</i>
	5	<i>19</i>	<i>18</i>	<i>17</i>	<i>16</i>	<i>15</i>	<i>14</i>	<i>13</i>	<i>12</i>	<i>11</i>	<i>10</i>
	6	<i>9</i>	<i>8</i>	<i>7</i>	<i>6</i>	<i>5</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
	7	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>5</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>
	8	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>15</i>	<i>16</i>	<i>17</i>	<i>18</i>	<i>19</i>	<i>20</i>	<i>21</i>	<i>22</i>
	9	<i>23</i>	<i>24</i>	<i>25</i>	<i>26</i>	<i>27</i>	<i>28</i>	<i>29</i>	<i>30</i>	<i>29</i>	<i>28</i>
	0	<i>27</i>	<i>26</i>	<i>24</i>	<i>25</i>	<i>23</i>	<i>22</i>	<i>21</i>	<i>20</i>	<i>19</i>	<i>18</i>

НОМЕРИ ТЕОРЕТИЧНИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ЗА ОБРАНИМ ВАРІАНТОМ

Варіант	Теоретичні питання	Задачі	Варіант	Теоретичні питання	Задачі	Варіант	Теоретичні питання	Задачі
1	1; 15	15; 30	11	11; 25	5; 20	21	10; 21	10; 21
2	2; 16	14; 29	12	12; 26	4; 19	22	9; 22	9; 22
3	3; 17	13; 28	13	13; 27	3; 18	23	8; 23	8; 23
4	4; 18	12; 27	14	14; 28	2; 17	24	7; 24	7; 24
5	5; 19	11; 26	15	15; 29	1; 16	25	6; 25	6; 25
6	6; 20	10; 25	16	16; 30	15; 16	26	5; 26	5; 26
7	7; 21	9; 24	17	14; 17	14; 17	27	4; 27	4; 27
8	8; 22	8; 23	18	13; 18	13; 18	28	3; 28	3; 28
9	9; 23	7; 22	19	12; 19	12; 19	29	2; 29	2; 29
10	10; 24	6; 21	20	11; 20	11; 20	30	1; 30	1; 30

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ:

ПИТАННЯ № 1.

Поняття «валютний курс».

Чинники впливу на формування валютного курсу.

Режими валютних курсів : фіксований, плаваючий, змішаний.

Відмінності між фіксованим і плаваючим валютними курсами.

Основні різновиди режимів валютних курсів, що використовуються у світовій практиці.

ПИТАННЯ №2.

Поняття «валюта».

Сутність категорії «купівельна спроможність валюти».

Поняття «котирування валюти».

Характеристика різновидів валютного котирування.

Поняття «фіксинг».

ПИТАННЯ №3.

Поняття «паритет купівельної спроможності».

Показники розрахунку паритету купівельної спроможності.

Паритет купівельної спроможності (частковий та загальний) як основа валютного курсу.

ПИТАННЯ №4.

Поняття «конвертованість валюти».

Повна і часткова конвертованість.

Зовнішня та внутрішня конвертованість.

Класифікатор іноземних валют НБУ.

ПИТАННЯ №5.

Поняття «крос-курс».

Способи (правила) розрахунку крос-курсів відповідно до виду котирування валюти до долара США (два прямі котирування, пряме і непряме котирування, два зворотних котирування).

ПИТАННЯ №6.

Поняття «валютна позиція банку».

Розрахунок валютної позиції банку.

Види валютної позиції банку.

Чинники впливу на валютну позицію банку.

Вимоги до валютної позиції банку при закритті банківського дня.

ПИТАННЯ №7.

Поняття «платіжний баланс».

Поняття «економічна територія держави».

Резиденти та нерезиденти України.

ПИТАННЯ №8.

Структура платіжного балансу.

Операції торговельного балансу.

Баланс «невидимих» операцій. Баланс руху капіталів і кредитів.

Класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ.

ПИТАННЯ №9.

Основні етапи розвитку світової валютної системи та їх характеристика.

Охарактеризуйте стадії еволюції системи золотого стандарту.

Вкажіть характерні риси Генуезької золотодевізної системи.

Розкажіть про передумови створення Бреттон-Вудської валютної системи.

Визначте причини краху Бреттон-Вудської валютної системи.

Охарактеризуйте принципи функціонування Ямайської валютної системи.

ПИТАННЯ №10.

Поняття «валютна система».

Види валютних систем і їх характеристика.

Основні вимоги до світової валютної системи.

Вкажіть причини та передумови створення МВФ.

ПИТАННЯ №11.

Суб'єкти валютних операцій.

Види, основні характеристики і цілі конверсійних операцій між банками.

Дата валютування і дата операції.

Причини виникнення відхилень від прийнятих правил визначення дати спот.

ПИТАННЯ №12.

Сутність валютних операцій.

Мета і сфери здійснення валютних контрактів.

Спотові валютні операції, їх види.

Спот-курс.

ПИТАННЯ №13.

Сутність і характеристика термінових контрактів.

Форвардні контракти: мета, особливості, валютування.

Види форвардних операцій : угоди аутрайт і угоди своп.

Види форвардних контрактів (аутрайт на стандартні строки, на короткі дати, на ламану дату).

Розрахунок форвардних пунктів на ламану дату.

ПИТАННЯ №14.

Форвардний курс, його відмінність від спот-курсу.

Поняття «форвардна маржа».

Розрахунок форвардних пунктів.

Визначення форвардного курсу аутрайт.

ПИТАННЯ №15.

Визначення форвардного курсу на купівлю / продаж валюти.

Розрахунок премії або дисконту для форвардного курсу при купівлі / продажу певної валюти.

Правило «драбини».

Зворотні правила розрахунку курсу аутрайт для операцій з датою валютування до спот.

ПИТАННЯ №16.

Правила розрахунку форвардних крос-курсів.

Повне і часткове закриття форвардного контракту.

Переваги і недоліки застосування форвардних контрактів.

Ризики при форвардних контрактах.

ПИТАННЯ №17.

Поняття «валютний своп».

Класифікація валютних свопів.

Укладення операцій своп.

ПИТАННЯ №18.

Котирування своп.

Стандартні свопи.

Правило вибору сторони свопа.

Розрахунок своп-пунктів.

ПИТАННЯ №19.

Котирування своп.

Короткі свопи (до споту).

Котирування операції своп форвард/форвард.

Використання угод своп.

ПИТАННЯ №20.

Процентні свопи.

Види і характеристика процентних свопів.

Валютні свопи ринку капіталів.

ПИТАННЯ №21.

Деривативи як похідні фінансові інструменти.

Валютні опціони: їх мета, предмет, види і характеристика.

Базовий актив і премія опціону.

ПИТАННЯ №22.

Стратегії поєднання опціонів з активами.

Стредл, стренгл, стреп та стріп.

Середі «бика», «ведмедя».

Обернені спреди «бика», «ведмедя».

ПИТАННЯ №23.

Характеристика валютного ф'ючерса.

Види ф'ючерсів (товарний, фінансовий, з поставками, розрахункові).

Ціноутворення ф'ючерсних контрактів.

Ф'ючерсні стратегії (спекулятивна: скальпінг, дау-трейдинг, торгівля на новинах, довгострокова торгівля; арбітражна; хеджування).

ПИТАННЯ №24.

Міжнародний кредитний ринок і характеристика основних його складових (єврокредитного ринку та ринку євровалют).

Характеристика основних інструментів єврогрошового ринку (євро комерційні векселі, депозитні сертифікати, євроноти).

Поняття «єврооблігація» та «іноземна облігація» та їх характеристика.

ПИТАННЯ №25.

Відкриття та ведення валютних рахунків.

Операції на валютних рахунках підприємств.

Сутність кореспондентських відносин між банківськими установами.

Рахунки «лоро» і «ностро».

ПИТАННЯ №26.

Методи кредитування експортно-імпортних операцій.

Умови платежу при кредитуванні експорту і при кредитуванні імпорту.

Форми кредитування експорту і імпорту.

ПИТАННЯ №27.

Джерела та роль міжнародного кредиту.

Принципи та функції міжнародного кредиту.

Види міжнародного кредиту і їх характеристика.

ПИТАННЯ №28.

Поняття «міжнародні розрахунки».

Суб'єкти та основні об'єкти міжнародних розрахунків.

Сфера та особливості міжнародних розрахунків.

Способи і умови платежу при міжнародних розрахунках.

ПИТАННЯ №29.

Форми міжнародних розрахунків: сутність, види, загальна характеристика.

Відмінність основних груп умов ІНКОТЕРМС.

Характеристика електронних систем міжнародних міжбанківських розрахунків і платежів.

ПИТАННЯ №30.

Поняття «ризик».

Групи ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.

Види і причини валютних ризиків.

Запобігання валютним ризикам.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Задача 1

Банк А ставить котирування банку Б на 1,2 млн грн :

$$\text{USD/UAH} = 37,9733/88.$$

Визначте: а) вид котирування;

б) базову валюту та валюту котирування;

в) охарактеризуйте маркет-юзерів;

г) за якою ціною банк Б купить у банка А 1,2 млн грн;

д) прибуток маркет-мейкера.

Задача № 2

Знайти крос-курс японської єни і канадського долара JPY/CAD, використовуючи котирування

$$\text{USD/CAD} = 1,5652/58 ;$$

$$\text{USD/JPY} = 147,34/40.$$

Задача № 3

Знайти крос-курс фунта стерлінгів до гривні GBP/UAH, якщо:

$$\text{GBP/USD} = 1,3891/94 ;$$

$$\text{USD/UAH} = 37,9733/88.$$

Задача № 4

Дилеру необхідно визначити крос-курс фунта стерлінгів до австралійського долара GBP/AUD, якщо :

$$\text{GBP/USD} = 1,5820/26;$$

$$\text{AUD/USD} = 0,7591/96.$$

Задача № 5

Якщо курс фунта стерлінгів змінився з 1,6142 до 1,6122, що це означає відносно долара США? Визначте маржу.

Задача № 6

Якщо курс японської єни змінився з 148,1 до 146,1, що це означає відносно долара США? Визначте маржу.

Задача № 7

Банк здійснив конверсійну операцію в понеділок : купив для власних потреб 1 млн доларів США за гривні за курсом 37,5455. Потім у четвер банк здійснив протилежну операцію : продав 1 млн доларів США за гривні за курсом 37, 5435. Курс НБУ в понеділок становив 37,5465, а в наступні кілька днів курс НБУ змінювався так: вівторок – 37,5445; середа – 37,5480; четвер – 37,5420. Охарактеризуйте дії банку щодо валютної позиції. Визначте прибуток (збиток) банку за балансом на день купівлі та в наступні дні. Визначте фінансовий результат проведеної операції за балансом.

Задача № 8

Банк залучає 40 млн доларів США на один місяць і в той самий день розміщує 10 млн доларів США. Які створюються депозитні позиції при цих операціях і яка позиція буде у банка в результаті проведених операцій?

Задача № 9

Банк залучає 50 млн доларів США на три місяці й у той самий день розміщує 50 млн доларів США на шість місяців. Які створюються депозитні позиції при цих операціях і яка позиція буде у банку в результаті проведених операцій?

Задача № 10

Банк А п'ятого червня розмістив зі споту 5 млн доларів США на місячний депозит в банку Б під 6% і того ж дня уклав угоду з банком В щодо залучення 5 млн доларів США також зі споту на місяць під 5%. Розрахуйте прибуток банку А.

Задача № 11

Банк розмістив депозит 1 млн доларів США зі споту 23 листопада на місяць. Визначте дату валютування і дату закінчення депозиту, якщо 25 грудня святкують Різдво.

Задача № 12

На залучений депозит розміром 1 млн доларів США за тиждень було нараховано 20 тис доларів США. Чому дорівнює тижнева відсоткова ставка?

Задача № 13

Коли повернеться місячний депозит, розміщений з датою валютування 31 серпня?

Задача № 14

Дилеру комерційного банку слід обчислити суму відсотків, яку отримано на дату закінчення місячного депозиту 3 млн доларів США, розміщеного під 13% річних з 21 грудня 2011 р. по 23 січня 2012 р. за формулою простого відсотка.

Задача № 15

На 1 квітня на ринку котируються такі валютний курс та процентні ставки:

GBP/USD = 1,4745;

GBP 3m – 5,8%;

USD 3m – 6,5%.

Розрахувати курс для тримісячного форвардного контракту.

Задача № 16

На 1 квітня на ринку котируються такі валютний курс та процентні ставки: GBP/USD = 1,4745;

GBP 3m – 6,5%;

USD 3m – 5,8%.

Розрахувати курс для тримісячного форвардного контракту.

Задача № 17

На ринку спот котируються такі валютні курси та процентні ставки: USD/UAH = 35,4910/40; UAH 1m 15-16% р.а.; USD 1m 5,5-6% р.а. Розрахувати форвардний курс USD/UAH на один місяць.

Задача № 18

Визначити дату валютування форвардної угоди, якщо:

- а) угода аутрайт укладається 29 серпня на 1 місяць;
- б) дата валютування угоди припадає на неділю 31 грудня;
- в) угода укладається 29 серпня 2023 р. (вівторок) на 4 місяці;
- г) угода укладається 14 серпня 2023 р. (понеділок) на 3 місяці;
- д) угода укладається 15 листопада 2023 р. на 1 місяць.

Задача № 19

Клієнт звернувся до банку 12 червня з проханням покрити форвардним контрактом платіж, що має відбутися 26 липня, для здійснення якого клієнту необхідно купити долари США за євро. Розрахувати курс, за яким буде укладено контракт, за умови, що банк котирує такі ставки продажу долара США: EUR/USD = 0,9535; 1m fwd 15 pm; 2m fwd 32 pm.

Задача № 20

Курс спот USD/EUR = 1,9565/70. Своп пункти на 2 місяця становлять -45/-40. Розрахувати курси свопу типу sell/buy для USD, що зазначить маркет-мейкер для свого контрагента.

Задача № 21

Знайти крос-курс канадського долара і японської єни CAD/JPY, використовуючи котирування USD/CAD = 1,5652/58 ; USD/JPY = 147,34/40.

Задача № 22

Знайти крос-курс фунта стерлінгів до гривні GBP/UAH, якщо:

$$\text{GBP/USD} = 1,3891/94 ;$$

$$\text{USD/UAH} = 37,9733/88.$$

Задача № 23

Дилеру необхідно визначити крос-курс австралійського долара до фунта стерлінгів AUD/GBP, якщо :

$$\text{GBP/USD} = 1,5820/26;$$

$$\text{AUD/USD} = 0,7591/96.$$

Задача № 24

Розрахувати і охарактеризувати валютну позицію банку щодо долара США, якщо сума активів та позабалансових вимог в доларах США становить 2,3 млн, а сума балансових і позабалансових зобов'язань в доларах США становить 1,5 млн доларів США.

Задача № 25

Розрахувати і охарактеризувати валютну позицію банку щодо долара США, якщо сума активів та позабалансових вимог в доларах США становить 1,5 млн, а сума балансових і позабалансових зобов'язань в доларах США становить 2,3 млн доларів США.

Задача № 26

Розрахувати і охарактеризувати валютну позицію банку щодо долара США, якщо сума активів та позабалансових вимог становить 1,5 млн доларів США, а сума балансових і позабалансових зобов'язань в доларах США становить 1,5 млн доларів США.

Задача № 27

Якою валютою банк А розрахується з банком Б і в якому обсязі, якщо банк А здійснює операції:

- а) купує у банку Б 5,25 млн доларів США проти канадського долара за курсом 1,5676 ;
- б) продає банку Б 5,175 млн доларів США проти швейцарського франка за курсом 1,6156;
- в) продає банку Б за канадські долари 6,5 млн швейцарських франків за курсом 0,8945.

Задача № 28

Визначити дату валютування форвардної угоди, якщо:

- а) угода аутрайт укладається 28 травня на 1 місяць;
- б) дата валютування угоди припадає на неділю 31 грудня;
- в) угода укладається 29 березня 2023 р. (середа) на 7 місяців;
- г) угода укладається 5 вересня 2023 р. (вівторок) на 3 місяці;
- д) угода укладається 3 жовтня 2023 р. на 2 місяці.

Задача № 29

Банк купує 10 млн доларів США за японські єни за курсом 146,10.
Які при цьому створюються позиції і на які суми?

Задача № 30

Знайти крос-курс дірхама Об'єднаних арабських еміратів до шведських крон AED/SEK, використовуючи котирування

$$\text{USD/AED} = 3,6700 ;$$

$$\text{USD/SEK} = 11,0703.$$

1. Поняття і види міжнародних розрахунків. Способи платежів.
2. Роль національних валют та золота в міжнародних розрахунках.
3. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних угод.
4. Валюта ціни та валюта платежу. Умови платежу.
5. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та способи їх усунення.
6. Міжбанківські кореспондентські відносини та система міжбанківських комунікацій. Система СВІФТ.
7. Відкриття та ведення валютних рахунків.
8. Купівля банками іноземної валюти для міжнародних розрахунків.
9. Характеристика зовнішньоторговельного контракту. Умови поставок товару.
10. Види документів при міжнародних поставках: комерційні документи, транспортні документи, страхові документи, фінансові документи.
11. Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків.
12. Авансові платежі.
13. Платіж на відкритий рахунок.
14. Банківський переказ.
15. Розрахунки з використанням чеків, пластикових карток, векселів.
16. Документарний акредитив. Фази, форми, види і конструкції акредитива.
17. Інкасо, види інкасо, фази документарного інкасо.
18. Правила розрахунку крос-курсу для двох прямих котирувань, двох непрямих котирувань та змішаних котирувань.
19. Роль кредиту в забезпеченні зовнішньої торгівлі, його види та зв'язок з умовами платежу.
20. Кредитування імпорту та кредитування на основі векселя.
21. Кредитування на основі документарного акредитива.
22. Пряме банківське кредитування імпортера. Кредитування експорту.

23. Експортний факторинг та форфейтинг. Експортний лізинг.
24. Загальні принципи і правові основи банківської гарантії.
25. Типи та основні види банківських гарантій.
26. Сутність, структура та регулювання валютного ринку України.
27. Види валютних операцій банків, їх ризикованість.
28. Інформаційне забезпечення операцій на валютних ринках.
29. Сутність міжбанківського ринку депозитних операцій в іноземній валюті.
30. Валютування депозитних угод.
31. Процентні ставки на ринку міжбанківських депозитів у іноземній валюті.
32. Котирування процентних ставок. Сторони котирування.
33. Депозитна позиція. Ринок євровалюти.
34. Зв'язок між процентними ставками та валютними курсами.
35. Сутність, види та цілі конверсійних операцій.
36. Валютні операції на умовах спот.
37. Котирування валют. Курси покупця і продавця.
38. Валютна позиція банку: види та розрахунок.
39. Практика укладання угод на ринку поточних конверсійних операцій. Ордери, що застосовуються на ринку конверсійних операцій.
40. Валютні форвардні угоди.
41. Сутність та цілі форвардних контрактів.
42. Форвардний курс.
43. Валютування форвардних контрактів.
44. Контракти на ламану дату.
45. Форвардні контракти з правом вибору дати.
46. Форвардні крос-курси.
47. Закриття та продовження форвардного контракту.
48. Витрати за форвардною угодою.
49. Процентні форварди. Угоди форвард / форвард.
50. Угоди за форвардними ставками.
51. Свопи ринку конверсійних операцій.
52. Поняття валютних свопів та їх класифікація.

53. Практика укладання угод своп.
54. Свопи з датами валютування до споту (своп tom/next).
55. Свопи з датами валютування форвард / форвард.
56. Використання угод своп.
57. Свопи ринку капіталів.
58. Поняття процентних свопів, їх види та характеристика.
59. Валютні свопи ринку капіталів.
60. Поняття фінансових ф'ючерсів та визначальні риси ф'ючерсних ринків.
61. Ф'ючерсна ціна та особливості її формування на різні види контрактів.
62. Біржова торгівля ф'ючерсними контрактами і система маржі.
63. Ф'ючерсні стратегії та хеджування.
64. Поняття опціонних контрактів, їх види, сторони та ціна виконання.
65. Організація торгівлі опціонними контрактами та система маржі.
66. Премія опціону. Опціонні стратегії та хеджування опціонами.
67. Поняття спекулятивних операцій.
68. Фундаментальний аналіз.
69. Види економічних індикаторів, їх аналіз. Економічні індикатори глобального макроекономічного значення.
70. Індикатори інфляції.
71. Індикатори безробіття. Індикатори добробуту населення.
72. Індикатори розвитку промисловості.
73. Специфіка економічних індикаторів різних країн.
74. Сутність, об'єкти та методи технічного аналізу.
75. Графічний аналіз: поняття та види графіків.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Лункіна Т. І., Бурковська А. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції у сучасних умовах : навч. посібник (електронна версія). Миколаїв : МНАУ, 2023. 245 с.
2. Бурковська А. В., Лункіна Т. І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2014. 208 с.
3. Yekimov S., Nianko V., Sirenko N., Burkovska A., Vodnar O. The Problem of Attracting Private Investment in Agriculture (Проблеми залучення приватних інвестицій у сільське господарство). *Fundamental and Applied Scientific Research in the Development of Agriculture in the Far East (AFE-2021)*. Lecture Notes in Networks and Systems. 2022. Vol. 353. P 54-61. **Springer (Scopus)**, Cham.
4. Бурковська А. В., Павленко В. О. Використання акредитивної форми розрахунків в Україні. *Modern Economics*. 2020. № 24(2020). С. 39-44. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V24\(2020\)-06](https://doi.org/10.31521/modecon.V24(2020)-06).
5. Бурковська А. В., Хоренженко В. В. Розвиток фінтех-індустрії у кризовий період. *Modern Economics*. 2020. № 20(2020). С. 36-40. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-06](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-06).
6. Бурковська А. В., Паламарчук В. С. Стан і перспективи українського ринку лізингу. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія "Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості"*. 2020. №1 (21). С. 133-142.
7. Бурковська А. В., Лященко Н. В. Місце криптовалюти у фінансово-економічній системі. *Modern Economics*. 2019. № 18. С. 20-25. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V18\(2019\)-03](https://doi.org/10.31521/modecon.V18(2019)-03).
8. Бурковська А. В., Шевченко В. М. Особливості валютного регулювання в Україні. *Modern Economics*. 2019. № 17. С. 50-54. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)-09).

9. Бурковська А. В., Лункіна Т. І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня «магістр» 6 курсу спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної форми навчання. Миколаїв : МНАУ, 2019. 32 с.

10. Бурковська А. В., Лункіна Т. І. МКРВО: завдання для практичної роботи здобувачів вищої освіти спеціальності 072«Фінанси, банківська справа та страхування» освітнього ступеня «Магістр» денної форми навчання. Миколаїв : МНАУ, 2020. 32 с.

11. Про валюту і валютні операції : закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення : 01.06.2023).

12. Про Національний банк України : закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення : 01.06.2023).

13. Про фінансовий лізинг : закон України від 04.02.2021 р. №1201-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text> (дата звернення : 01.06.2023).

14. Про банки і банківську діяльність : закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення : 01.06.2023).

15. Верховна рада України : офіційний портал. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення : 01.06.2023).

Навчальне видання

МІЖНАРОДНІ КРЕДИТНО-РОЗРАХУНКОВІ ТА ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ:

Методичні рекомендації

для виконання контрольної роботи
здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти
ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
заочної форми здобуття вищої освіти

Укладач: **Бурковська Алла Валентинівна**

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 2.

Тираж 20 прим. Зам. № ____

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9